

Theologie te worden, dient ook op haar de Theologische methode ⁽⁸⁶⁾ te worden toegepast, die het principium Verbi Divini tot uitgangspunt heeft.

In de eerste plaats moet daarom het Woord Gods als principium cognitionis ook voor de Kerkgeschiedenis worden gehandhaafd. Niet alsof daarom de kerkhistoricus uit het Woord Gods de lotgevallen der Kerk zou hebben te leeren kennen. Dat doet de Historia Sacra, maar de Kerkhistorie doet dit niet. Het is dan ook een uitwisschen van de grens tusschen de Schrift en de Kerkgeschiedenis, wanneer men de Kerkhistorie, gelijk SPANHEIM ⁸⁷⁾ en VENEMA ⁸⁸⁾ ten onzent, als een Historia Ecclesiae Veteris et Novi Testamenti opvat en van het Paradijs af beginnen laat. De Kerk was er wel van den aanvang en lag wel in Israël besloten, maar werd eerst op den Pinksterdag als wereldkerk openbaar. En nog veel beslist moet de dwaze poging van W. à BRAKEL ⁸⁹⁾ en P. VAN MAASTRICHT ⁹⁰⁾ worden afgekeurd, om de Openbaring van Johannes als kenbron der geschiedenis te willen gebruiken en in de lotgevallen der Kerk met een preciesheid, die soms aan het belachelijke grenst, de sprinkhanen uit den put en de hoer, die op het beest zit, te willen aanwijzen. Het Theologisch principie wordt zoo tot een caricatuur.

Neen, dit wordt bedoeld, wanneer de Openbaring Gods tot kenbron wordt gesteld, dat de kennis van het object, d. i. de Kerk van Christus alleen in het Woord Gods ons zuiver wordt geboden, en dat daarom alle theologische beoefening der Kerkhistorie moet beginnen met deze kennis aan de H. Schrift te ontleenen. Dit is eisch van het Gereformeerde beginsel. Wanneer men belijdt, dat de Kerk niet een gewoon menschelijk verschijnsel is, maar dat ze door Christus gesticht en dus van Goddelijken oorsprong is, dan kan de kennis van wat deze Kerk is, noch langs empirischen weg gevonden, zooals HAGENBACH wil, ⁹¹⁾ noch uit de philosophie worden afgeleid, zooals BAUR doet, ⁹²⁾ en evenmin ontleend worden aan het subjectieve vroomheidsgevoel, zooals de school van SCHLEIERMACHER wil, maar dan moet die kennis geput worden uit het Woord van Hem, die de Goddelijke Auctor dezer Ecclesia is.